

تعداد صفحات
۹

آخرین بروزرسانی
۲۲ خرداد ۱۴۰۴

جزوه خلاصه

دقایقی با قرآن

ویژه آزمون استخدامی آموزش و پرورش ✓

حیطه عمومی آموزش و پرورش ✓

پوشش دهی مباحث مهم و پرکاربرد به زبان ساده و روان ✓

لینک های مفید آزمون آموزش و پرورش

خرید این محصول	سوالات رایگان آموزش و پرورش با پاسخنامه
خرید گلچین سوالات مشترک آزمون	خرید پکیج سوالات مشترک آزمون
خرید سوالات معارف اسلامی	خرید درسنامه معارف اسلامی
جزوات خلاصه مشترک آزمون	خرید درسنامه مشترک آزمون
منابع مشترک آزمون	منابع تخصصی آزمون
سوالات تخصصی آزمون	اخبار آزمون
فایل اطلاعات آزمون	شبکه های اجتماعی ایران عرضه (فایل های رایگان + تخفیفات هفتگی + اخبار)

(برای مشاهده هر بخش روی آن بزنید)

این جزوه در حال بروز رسانی می باشد دریافت آخرین نسخه جزوه:

دانلود جزوه بروز رسانی شده

❖ دقایقی با قرآن - بر اساس تفسیر نور

صله ی رحم

«الَّذِينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ وَيَقْطَعُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ أُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ» (بقره، ۲۷)

(فاسقان کسانی هستند که پیمان خدا را پس از آنکه محکم بستند می شکنند، و پیوندهایی را که خدا دستور داده برقرار سازند قطع مینمایند و در زمین فساد می کنند، قطعاً آنان زیان کارانند.

علامه مجلسی به دنبال آیه ی؛ «ویقطعون ما امر الله به ان یوصل» یکصد و ده حدیث در باره ی اهمیت صله ی رحم بیان کرده، برخی نکات عبارتند از:

- با بستگان خود دیدار و رابطه داشته باشید هر چند در حد نوشاندن آبی باشد.
- صله رحم عمر را زیاد، فقر را دور و رزق را گسترش می دهد.
- در اثر صله ی رحم به مقام مخصوصی در بهشت دست می یابید.
- حتی اگر بستگان بی اعتنا یا نیکوکار نباشند، به سراغشان بروید و ارتباط را حفظ کنید، حتی اگر فقط سلام دهید یا مسافت زیادی طی کنید.
- صله ی رحم مرگ و حساب روز قیامت را آسان می کند.
- صله ی رحم باعث تزکیه عمل و رشد اموال می شود.
- کمک مالی به فامیل بیست و چهار برابر کمک به دیگران پاداش دارد.
- کسی که صله ی رحم را ترک کند بویی از بهشت به او نمی رسد.
- امام صادق می فرماید: «پدرم سفارش کرد با افرادی که با فامیل خود رابطه ندارند دوست مشو».

آداب تلاوت قرآن

امام صادق درباره ی آداب تلاوت قرآن هشت نکته را مورد توجه قرار دادند: ۱- ترتیل آیات ۲- تفقه در آیات ۳ عمل به آیات. ۴- امید به وعده ها. ۵ ترس از وعیدها ۶- عبرت از داستانها - انجام اوامر الهی. ۸ - ترک نواهی. در پایان روایت نیز امام فرمود: حق تلاوت تنها حفظ آیات، آموزش حروف، قرائت و تجوید نیست. بر اساس روایات، کسانی که حق تلاوت قرآن را ادا میکنند تنها امامان معصوم می باشند.

آثار و برکات روزه

«يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ». (بقره، ۱۸۳)

ای کسانی که ایمان آورده اید روزه بر شما مقرر گردید همان گونه که بر کسانی که پیش از شما بودند مقرر شده بود باشد که پرهیزگار شوید.

مهم‌ترین اثر روزه، تقوا و خداترسی در ظاهر و باطن است. روزه تنها عبادت پنهانی است که مردم نمی‌بینند، برخلاف نماز، حج و جهاد. روزه اراده انسان را تقویت می‌کند و کسی که یک ماه خود را کنترل کند، توان کنترل بیشتری بر دیگر امور خواهد داشت. همچنین روزه عاطفه را قوی می‌کند و باعث همدردی با گرسنگان می‌شود. رسول خدا فرموده‌اند: «روزه نیمی از صبر است». روزه مردم عادی فقط ترک خوردن و آشامیدن است، اما روزه خواص شامل اجتناب از گناهان و روزه خاص‌الخاص پاک کردن دل از غیر خداست. روزه انسان را فرشته صفت می‌کند، مانند فرشتگانی که از شهوت و خوراک دورند.

آداب مهمانی رمضان

در وسائل‌الشیعه آمده است که "روزه‌دار باید از دروغ، گناه، مجادله، حسادت، غیبت، مخالفت با حق، خشم، ظلم، مردم‌آزاری، معاشرت با فاسدان و حرام‌خواری پرهیز کند و نسبت به نماز، صبر، صداقت و یاد قیامت توجه ویژه داشته باشد". فقط تحمل گرسنگی شرط پذیرش روزه نیست؛ کسی که از اطاعت رهبران آسمانی سرباز زند، با همسرش بدرفتار باشد یا رضایت والدینش را جلب نکند، روزه‌اش قبول نیست. روزه فواید پزشکی دارد، اما مهم‌تر از آن سحرخیزی، لطافت روح و استجاب دعا در رمضان است و محروم واقعی کسی است که از این خیرات محروم بماند.

تشبیه همسر به لباس

در شبهای روزه ماه رمضان آمیزش با همسرانتان برای شما حلال شد، آنها برای شما (همچون) لباسند و شما برای آنها همچون لباس. خداوند میدانست که شما به خود خیانت می‌کردید و آمیزش را که ممنوع بود، بعضاً انجام میدادید؛ پس توبه شما را پذیرفت و از شما درگذشت. اکنون میتوانید با آنها هم بستر شوید و آنچه را خداوند بر شما مقرر فرموده طلب کنید و بخورید و بیاشامید تا رشته سفید از رشته سیاه (شب) برای شما آشکار گردد. سپس روزه را تا شب به اتمام رسانید و در حالی که معتکف در مساجد هستید با زنان آمیزش نکنید این حدود و احکام الهی است پس به قصد تجاوز و گناه به آن نزدیک نشوید. خداوند این چنین آیات خود را برای مردم روشن می‌سازد، باشد که پرهیزگار گردند. (بقره، ۱۸۷)

در تشبیه همسر به لباس، نکات و لطایف بسیاری نهفته است از جمله:

همسر باید متناسب با شخصیت و فکر انسان باشد، مانند لباسی که در طرح، رنگ و جنس هماهنگ است. همسر و فرزند مایه زینت و آرامش خانواده‌اند، همان‌طور که لباس زینت انسان است. زن و مرد باید عیوب یکدیگر را بپوشانند و همسر مانند لباس، خانواده را از آسیب‌ها محافظت کرده و زندگی را گرم نگه می‌دارد. دوری از همسر مثل دوری از لباس باعث رسوایی و انحراف می‌شود. رفتار زن و مرد باید متناسب با نیاز روحی طرف مقابل باشد، مانند انتخاب لباس مناسب هوا. همچنین، همسران باید یکدیگر را از گناه و آلودگی حفظ کنند، همان‌طور که انسان لباس خود را پاک نگه می‌دارد..

علت حرمت شراب

«يَسْتَلُونَكَ عَنِ الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ قُلْ فِيهِمَا إِثْمٌ كَبِيرٌ وَمَنَافِعُ لِلنَّاسِ وَإِثْمُهُمَا أَكْبَرُ مِن نَّفْعِهِمَا مَاذَا يُنْفِقُونَ قُلِ الْعَفْوَ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ». (بقره، ۲۱۹)

از تو درباره شراب و قمار می‌پرسند؛ بگو در آن دو گناهی بزرگ است و منافی (مادی) نیز برای مردم دارند (ولی) گناه آن دو از سود آنها بزرگتر است. (همچنین) از تو می‌پرسند که چه انفاق کنند؟ بگو افزون بر نیاز خود را خداوند اینچنین آیات را برای شما روشن می‌سازد تا شاید اندیشه کنید.

«خمر» به معنای پوشش است و به پارچه‌ای که زنان سر خود را با آن می‌پوشانند «خمار» گفته می‌شود. چون شراب عقل و قدرت تشخیص را می‌پوشاند، به آن «خمر» گفته‌اند. «میسر» نیز از «یسر» به معنای آسانی است و در قمار هر طرف می‌خواهد مال طرف مقابل را بدون زحمت برآید.

آیه در پاسخ به سوال مردم درباره حکم شراب و قمار می‌گوید این‌ها گناهان بزرگی‌اند، هرچند ممکن است منفعت مالی برای برخی داشته باشند؛ اما آثار منفی و مفسد فردی و اجتماعی‌شان بسیار گسترده است.

از زیان‌های شراب و قمار در تفسیر نمونه آمده است: کوتاه شدن عمر، مشکلات جسمی و روانی، افزایش فساد اخلاقی، جنایات مانند سرقت، ضرب و جرح و جرایم جنسی، و حوادث رانندگی. دانشمندان گفته‌اند اگر دولت‌ها نیمی از مراکز شراب‌فروشی را ببندند، نیمی از بیمارستان‌ها و تیمارستان‌ها نیز بسته می‌شود.

قمار نیز باعث هیجان منفی، بیماری‌های عصبی، سکت و مشکلات جسمی و روانی است و حدود ۳۰ درصد جنایات مرتبط با آن است. قمار در شکوفایی اقتصادی مضر بوده و نشاط کار مفید را از بین می‌برد. به همین دلیل در برخی کشورهای غیر اسلامی مانند انگلستان (۱۸۵۳)، شوروی (۱۸۵۴) و آلمان (۱۸۷۳) قمار ممنوع شده است.

توحید و مالکیت حقیقی

مالک حقیقی همه چیز اوست و مالکیت انسان در واقع عاریتی بیش نیست. مالکیت انسان چند روزه و با شرایط محدودی است که از طرف مالک حقیقی یعنی خداوند تعیین می‌شود حال که همه مملوک او هستند، پس چرا مملوکی مملوک دیگر را بپرسند؟ دیگران نیز بندگانی همچون ما هستند؛ «عباد امثالکم». طبیعت، ملک خداست و قوانین حاکم بر آن محکوم خدا. ای کاش انسانها هم از ملک او و هم از ملک او بهتر استفاده می‌کردند. اگر همه چیز از خدا و برای خداست، دیگر بخل و حرص چرا؟ آیا خدای خالق، ما را رها کرده است؟ «أیحسب الانسان ان یتروک سدی»

از امام صادق نقل شده است که فرمود: اولین درجه تقوا و بندگی خدا آن است که انسان خودش را مالک نداند.

موافقان و مخالفان ولایت خدا

خداوند دوست و سرپرست مؤمنان است. آنها را از تاریکی‌های (گوناگون) بیرون و به سوی نور میبرد لکن سرپرستان کفار، طاغوتها هستند که آنان را از نور به تاریکی‌ها سوق می‌دهند، آنها اهل آتشند و همانان همواره در آن خواهند بود. (بقره، ۲۵۷)

سیمای مؤمنان ولایت‌پذیر الهی چنین است:

کارهایشان رنگ خدایی دارد (صبغة الله) و رهبری الهی را برمی‌گزینند (ان الله قد بعث لکم...). مسیرشان روشن و آینده‌شان مطمئن است (مهدیم ربهم...) و در سختی‌ها به یاری خدا چشم دارند (فزادهم ایماناً). مرگ برایشان ترسناک نیست و آن را سعادت می‌دانند (انّی لا أرى الموت إلا السعادة). احساس تنهایی نمی‌کنند، چون خدا را با خود دارند (ان الله معنا).

انفاق برایشان نگران‌کننده نیست، زیرا مالشان را به ولی خدا می‌سپارند (یقرض الله قرضاً حسناً) و از تبلیغات منفی نمی‌هراسند (والعاقبة للمتقین).

در نگاهشان غیر از خدا همه چیز کوچک است (عظم الخالق...). از تعدد قوانین سردرگم نمی‌شوند، زیرا تنها به حکم خدا می‌اندیشند (ومن لم یحکم بما أنزل الله).

«فَمَنْ حَاجَّكَ فِيهِ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ فَقُلْ تَعَالَوْا نَدْعُ أَبْنَاءَنَا وَأَبْنَاءَكُمْ وَنِسَاءَنَا وَنِسَاءَكُمْ وَأَنْفُسَنَا وَأَنْفُسَكُمْ ثُمَّ نَبْتَهِلْ فَنَجْعَلْ لَعْنَتَ اللَّهِ عَلَى الْكَاذِبِينَ». (آل عمران ۶۱)

واژه «نبتهل» از ریشه «ابتهال» به معنای دست بلند کردن با تضرع به سوی آسمان است و به همین دلیل این آیه به «آیه مباحله» معروف شده است. مباحله یعنی دو گروه مخالف، با تضرع از خدا بخواهند دروغگو را هلاک کند. در سال دهم هجری هیأتی از مسیحیان نجران برای گفت‌وگو با پیامبر به مدینه آمدند. پس از بحث‌هایی که انجام شد، آنان حق را نپذیرفتند و آیه مباحله نازل شد و به پیامبر دستور داد اگر آن‌ها اصرار بر جدال دارند، به میدان مباحله آیند.

نمایندگان نجران ابتدا مهلت خواستند و سپس اسقفشان گفت اگر پیامبر با جمعیت و سر و صدا آمد، نگران نباشید؛ ولی اگر با چند نفر خاص آمد، عقب‌نشینی کنید. روز مباحله دیدند پیامبر تنها با علی، فاطمه، حسن و حسین آمد. اسقف گفت: چهره‌هایی را می‌بینم که اگر دعا کنند کوه از جا کنده می‌شود؛ اگر مباحله کنند هیچ مسیحی زنده نمی‌ماند. پس از مباحله منصرف شدند و مصالحه کردند. پیامبر فرمود اگر مباحله انجام می‌شد، وادی آتش بر آنان فرو می‌ریخت.

این ماجرا در تفاسیر شیعه و اهل سنت، از جمله توسط ۵۱ صحابی و ۶۰ عالم سنی، نقل شده و دلالت بر عظمت اهل بیت دارد. روز مباحله، بیست و چهارم یا بیست و پنجم ذی‌الحجه بوده و محل آن مسجد الاجابة، در دو کیلومتری مسجدالنبی است. بر اساس تفسیر المیزان، دعوت به مباحله مخصوص نصارا نبوده و پیامبر یهودیان را نیز دعوت کرده است. همچنین مباحله منحصر به زمان پیامبر نیست و مؤمنان نیز می‌توانند با شرایط خاص آن را انجام دهند. همراهی علی، فاطمه، حسن و حسین در مباحله نشان‌دهنده شراکت آنان در دعوت پیامبر و تداوم راه اوست.

سؤال: در این ماجرا تنها فاطمه زهرا حضور داشت، پس چرا قرآن کلمه ی جمع «نساءنا» را بکار برده است؟

پاسخ: در قرآن مواردی است که خداوند از یک نفر به صورت «جمع» یاد میکند، مانند آیه ۱۸۱ سوره آل عمران که یک نفر از روی توهین گفت: خدا فقیر است، ولی آیه به صورت جمع می‌فرماید «الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ فَقِيرٌ» چنانکه قرآن درباره حضرت ابراهیم نه می‌فرماید ابراهیم یک امت است، با آنکه یک نفر بیشتر نبود.

بهترین امت

«كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَ لَوْ آمَنَ أَهْلُ الْكِتَابِ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ مِّنْهُمْ الْمُؤْمِنُونَ وَأَكْثَرُهُمُ الْفَاسِقُونَ». (آل عمران، ۱۱۰)

در این آیه به مرحله عمومی امر به معروف و نهی از منکر اشاره شده که شرایط و نکاتی را در بردارد از جمله:

۱. بهترین امت بودن با شعار نیست با ایمان و امر به معروف و نهی از منکر است. «کنتم خیر امة... تأمرون...»
۲. در امت ساکت و ترسو خیری نیست. «خیر امة... تأمرون... تنهون»
۳. امر به معروف و نهی از منکر به قدری مهم است که انجام آن معیار امتیاز امت هاست. «کنتم خیر امة»
۴. تحقق امر به معروف و نهی از منکر نیازمند وحدت و حاکمیت مسلمین است. «کنتم خیر امة»
۵. مسلمانان مسئول اصلاح تمام جوامع بشری هستند. «أخرجت للناس»
۶. سفارش به خوبی ها بدون مبارزه با فساد کم نتیجه است. «تأمرون بالمعروف وتنهون عن المنکر»

۷. هر فرد حتی کودک حق امر و نهی دارد. «تأمرون... تنهون»

۸. در این مسئولیت تفاوت سن، نژاد، سواد یا جایگاه اهمیتی ندارد. «خیر الله... تأمرون... تنهون»

۹. مسلمان باید از موضع قدرت امر و نهی کند، نه ضعف و التماس «تأمرون»

۱۰. امر به معروف مقدم بر نهی از منکر است. «تأمرون... تنهون»

۱۱. امر و نهی می تواند مؤثر باشد که از ایمان مایه گرفته باشد. «تأمرون، تنهون تؤمنون»

شهید و شهادت

۱. در روایات آمده است که شهید دارای هفت ویژگی ویژه از خداوند است؛ قطره اول خورش گناهانش را پاک می کند، در کنار حورالعین آرام می گیرد، به لباس های بهشتی مزین می شود و به وجه خدا نگاه می کند.

۲. پیامبر صلی الله علیه و آله فرمود اگر دعای «أَسْأَلُكَ خَيْرَ مَا تَسْأَلُ» مستجاب شود، شخص در راه خدا شهید می شود.

۳. در روایت آمده است: شهادت بالاترین و والاترین نیکی است که از آن برتر نیست.

۴. در روز قیامت، شهید مقام شفاعت دارد. تنها شهید است که آرزو میکند به دنیا بیاید و دوباره شهید شود. بهترین و برترین مرگها شهادت است.

۵. امام صادق (ع) فرموده لغزش های شهید در قیامت به او نشان داده نمی شود.

۶. شهدای خط شکن مقام والاتری دارند و پیش از همه از درب مخصوص وارد بهشت می شوند.

۷. هیچ قطره ای محبوبتر از قطره ی خونی که در راه خدا ریخته شود، در نزد خداوند نیست.

۸. بسیاری از انبیا و امامان شهید شده اند. «و کأین من نبی قاتل معه ریبون کثیرا ، ویقتلون النبیین بغیر حق».

۹. حضرت علی (ع) با فضایل بسیار، هنگام شهادت فرمود «فَرَّتْ وَرَبَّ الْكَعْبَةِ»؛ این تنها لحظه ای بود که این جمله را گفت.

۱۰. علی (ع) شهادت در راه خدا را بر مرگ در بستر ترجیح داد. علی در جنگ احد ناراحت بود که چرا به شهادت نرسیده است پیامبر (ص) مژده شهادت آینده علی (ع) را داد..

۱۱. شهید مطهری در کتاب حماسه حسینی مینویسد شهید وجود خود را جاودانه می کند، برخلاف مال و هنر و علم که تنها بخشی از وجودند.

۱۲. در عالم حیوانات، گوسفند ذبح شده با نام خدا ارزش دارد، مانند جان فدا شده در راه خدا.

۱۳. دادن مال در راه خدا تا ۷۰۰ برابر رشد می کند، پس فدا کردن جان چه جایگاهی دارد!

ازدواج موقت

«وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ النِّسَاءِ إِلَّا مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ كِتَابَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَأُجَلَ لَكُمْ مَّا وَرَاءَ ذَلِكَ أَن تَبْتَغُوا بِأَمْوَالِكُمْ تُحْصِنِينَ غَيْرَ مُسَافِحِينَ فَمَا اسْتَمْتَعْتُمْ بِهِ مِنْهُنَّ فَآتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ فَرِيضَةً وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيَا تَرَاضَيْتُمْ بِهِ مِنْ بَعْدِ الْفَرِيضَةِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا». (نساء، ۲۴)

در این آیه (نساء، ۲۴) واژه «استمتعتم» به گفته علامه طباطبایی و بسیاری از مفسران، به وضوح به ازدواج موقت (متعّه) اشاره دارد؛ همان گونه که کلمات حج، صلوة، ربا و غنیمت در قرآن معنای شرعی یافته اند، واژه "متعّه" نیز چنین است.

عبارت «فَاتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ» مربوط به اجر و مهر در قبال بهره مندی در متعه است، برخلاف نکاح دائم که صرف خواندن عقد، مهر را لازم می کند حتی اگر نزدیکی رخ ندهد.

طبق فرمایش اهل بیت (ع) و بسیاری از منابع اهل سنت، آیه درباره متعه است که خلیفه دوم آن را ممنوع کرد؛ در حالی که کسی حق نسخ حکم الهی را ندارد. اگر این حکم باقی می‌ماند، به فرموده روایات، کسی جز افراد شقی مرتکب زنا نمی‌شد. متعه پاسخی الهی به نیاز اجتماعی بشر، به‌ویژه در دوران جنگ و فراق همسر است. اکنون نیز همان شرایط حاکم است. متعه راهی مشروع برای حفظ پاکدامنی تا قیامت است.

برخی ادعا می‌کنند چون در متعه ارث وجود ندارد یا به فروج اشاره نشده، پس ازدواج نیست. اما پاسخ این است که متعه نیز نوعی نکاح است، عده دارد، و فرزندان آن از نظر حقوقی و نسب، همچون فرزندان ازدواج دائم‌اند، تنها قانون ارث در آن متفاوت است. **پرسش و پاسخ:** آیا ازدواج موقت نقابی بر چهره ی فحشا نیست؟ خیر، زیرا:

الف) در ازدواج موقت زن فقط در اختیار یک نفر است؛ ب) حداقل چهل و پنج روز باید عده نگاه دارد؛ ج) مولود متعه همچون مولود همسر دائمی است.

دادگاه خانواده

«وَإِنْ خِفْتُمْ شِقَاقَ بَيْنِهِمَا فَابْعَثُوا حَكَمًا مِّنْ أَهْلِهِ وَحَكًّا مِّنْ أَهْلِهَا إِنْ يُرِيدَا إِصْلَاحًا يُوَفِّقِ اللَّهُ بَيْنَهُمَا إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا خَبِيرًا». (نساء، ۳۵)
این آیه (نساء، ۳۵) راهکاری قرآنی برای جلوگیری از طلاق و حل اختلافات زناشویی ارائه می‌دهد. بر اساس آن، اگر ترس جدایی بین زن و شوهر وجود داشته باشد، باید فوری از دو داور (یکی از خانواده زن و یکی از خانواده مرد) کمک گرفته شود. این داوران بدون نیاز به تشریفات اداری، با اعتماد و خیرخواهی خانوادگی، می‌توانند در فضایی امن و آشنا مسئله را بررسی کنند. نکات مهمی که از آیه برداشت می‌شود:

۱. پیشگیری بهتر از درمان است: صرف نگرانی از اختلاف، زمینه ورود داوران را فراهم می‌سازد. («إِنْ خِفْتُمْ شِقَاقَ»)
۲. قبل از نگرانی از شقاق در زندگی مردم دخالت نکنیم «وان خفتم»
۳. طلاق و جدایی سزاوار ترس و نگرانی است. «خفتم شقاق»
۴. زن و شوهر، یک روح در دو پیکرند. کلمه شقاق در جایی بکار می‌رود که یک حقیقت به دو قسمت تقسیم شود.
۵. اقدام برای اصلاح میان زن و شوهر باید سریع باشد. حرف «فاء» در جمله «فابعثوا» برای تسریع است.
۶. جامعه در برابر اختلافات خانواده ها مسئولیت دارد. «وان خفتم... فابعثوا».
۷. بستگان در رفع اختلاف خانواده ها مسئولیت بیشتری دارند. «من اهله».
۸. زن و مرد در انتخاب داور حق یکسان دارند «حکماً من اهله و حکماً من اهله»
۹. در جامعه به افرادی اعتماد کنیم و داوری آنان را بپذیریم «ابعثوا حکماً...»
۱۰. مشکلات مردم را با کمک خود مردم حل کنیم. «فابعثوا حکماً من اهله».
۱۱. از آشتی دادن ناامید و مأیوس و نسبت به آن بی تفاوت نباشیم. «فابعثوا».
۱۲. بیش از نگرانی موج ایجاد نکنیم، یک داور برای هر یک کافی است. «حکماً من اهله و حکماً من اهله»
۱۳. اسلام به مسائل شورایی و کدخدا منشی توجه دارد. «حکماً من اهله.... اهله»
۱۴. همه مسائل را به قاضی و دادگاه نکشانید خودتان درون گروهی حل کنید. «فابعثوا حکماً من اهله به»
۱۵. هر جا سخن از حق و حقوق است طرفین باید حضور داشته باشند. «حکماً من اهله و حکماً من اهله».

۱۶. در انتخاب داور باید به آگاهی رازداری و اصلاح طلبی او توجه کرد. «ان یریدا اصلاحاً».

۱۷. هرجا حسن نیت و بنای اصلاح، باشد توفیق الهی هم سرازیر می شود. «ان یریدا اصلاحاً یوفق الله بینهما».

۱۸. دلها بدست خداست. «یوفق الله بینهما»

۱۹. به عقل و تدبیر خود مغرور نشوید توفیق را از خداوند بدانید. «یوفق الله»

۲۰. طرح قرآن برای اصلاح خانواده برخاسته از علم و حکمت الهی است. «علیماً خبیراً»

اطاعت از اولوا الامر

«يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ فَإِنْ تَنَازَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ذَلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا». (نساء، ۵۹)

این آیه (نساء، ۵۹) دستور به اطاعت از سه مرجع می‌دهد: خدا، پیامبر و اولی‌الأمر. اطاعتی که در مسیر توحید است، نه در عرض آن، بلکه در طول فرمان الهی و برخاسته از آن. تکرار واژه «اطیعوا» نشان از استقلال دستورات پیامبر و اولی‌الأمر در چارچوب هدایت الهی دارد.

در این آیه، هرچند اطاعت از «اولی‌الأمر» واجب شمرده شده، ولی در صورت اختلاف و نزاع، تنها مرجع حل اختلاف خدا و پیامبر معرفی شده‌اند، نه اولی‌الأمر. این خود نشانه‌ای است که اگر در شناخت مصداق اولی‌الأمر نزاع شد، باید به قرآن و سنت پیامبر رجوع کرد.

در تفاسیر، از جمله تفسیر نمونه، مصداق اولی‌الأمر اهل بیت پیامبر دانسته شده‌اند. چنان‌که امام صادق علیه‌السلام نیز در روایتی این مطلب را تصریح کرده و فرموده‌اند: مراد از این آیه، اوصیای پیامبرند، همان‌ها که در آیه ولایت نیز یاد شده‌اند: «إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ رَاكِعُونَ»

در کلام حضرت علی (ع) نیز آمده است که اگر قضاوت و حکم از غیر مسیر اهل بیت باشد، طاغوت است، و باید برای حل اختلاف، تنها به آیات محکمت و سنت متفق علیه پیامبر رجوع کرد.

این آیه، هم ضامن هدایت و هم مرجعی مطمئن در هنگام اختلاف است و امت اسلامی را از سردرگمی در مسیر اطاعت و حکومت حفظ می‌کند.

این جزوه در حال بروز رسانی می باشد دریافت آخرین نسخه جزوه:

دانلود جزوه بروزرسانی شده